

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA SLOVENISTIKO

TJAŠA URBANC

**Lastnosti leksike s področja tenisa v primerjavi s
splošno leksiko**

Diplomsko delo

Mentorica: izr. prof. dr. Andreja Žele

Univerzitetni študijski program prve stopnje:
Slovenistika

Ljubljana, 2013

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem mentorici izr. prof. dr. Andreji Žele za vso podporo in nasvete pri izdelavi diplomskega dela. Posebna zahvala pa gre vsej družini, ki mi je skozi vsa študijska leta nudila potrebno oporo in podporo. Zahvaljujem se tudi vsem, ki ste kakorkoli pomagali pri uspešnem študiju.

Izvleček: Lastnosti leksike s področja tenisa v primerjavi s splošno leksiko

Diplomsko delo skuša osvetliti vprašanje, kakšne so lastnosti leksike s področja tenisa v primerjavi s splošno leksiko. Te problematike se loteva z dveh vidikov. Prvi vidik, ki ga pri tem upošteva, je besedotvorni, drugi pa pomenski vidik. Pri besedotvornem vidiku delo opozarja na pomanjkljivost ponazarjalnega gradiva pri leksiki s področja tenisa. Leksika s področja tenisa ni bogata z besedotvornimi postopki, zato je tudi primerov zelo malo. Delo se na besedotvorni ravni podrobneje ukvarja z določanjem besedotvornega pomena v ožjem smislu na primerih leksike s področja tenisa. Delo ugotavlja, da je leksika s področja tenisa v večini primerov netvorjena. Tvorjeni leksiki pa je težko določiti besedotvorni pomen v ožjem smislu, saj primeri ne izpolnjujejo enega od pogojev za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu.

Na pomenski ravni skuša delo odgovoriti na vprašanja: a) kaj je leksem, b) kakšno je razmerje med leksemom in besedo, c) kakšno je razmerje med pomeni leksemov in kakšne so njihove opredelitve, č) kakšna so pomenska razmerja znotraj leksema, osredotoča se predvsem na metaforo, metonimijo in sinekdoho ter f) kakšne so poimenovalne možnosti v slovenščini z vidika domače : prevzeto. Pri zadnji točki opozarja tudi na rabo slovenskih novinarjev. Zdi se, da mnogi slovenski novinarji za teniško leksiko raje uporabljajo globalizme kot slovenske izraze. V praktičnem delu diplomsko delo navaja primere leksike s področja tenisa in jih po potrebi tudi pokomentira.

Ključne besede: Leksem, teniška leksika, metafora, metonimija, besedotvorni pomen v ožjem smislu.

Abstract: Characteristics of Tennis Lexicon in Comparison with General Lexicon

The diploma thesis tries to shed a light on the question of the nature of the characteristics of the tennis lexicon in comparison with the general lexicon. The problem is tackled from two different perspectives. The first one which is taken into consideration is word formation,

whereas the second one is semantics. From the perspective of word formation the thesis addresses the lack of example material in the field of the tennis lexicon. The latter is not rich in word formation processes, therefore only few examples exist. On the word-formational level the diploma thesis deals with the specification of the word-formational meaning, focusing on examples of the tennis lexicon. The thesis establishes that in most cases the tennis lexicon is unconstructed. However, it is hard to determine the word-formational meaning of a constructed lexicon in the narrow sense because the examples do not meet one of the conditions to determine the word-formational meaning in the narrow sense.

In the field of semantics the diploma thesis tries to answer these questions: a) What is a lexeme, b) What is the nature of the relationship between a lexeme and a word, c) What is the relationship between the meanings of lexemes and what are their definitions, d) What is the nature of semantic relationships inside a lexeme, focusing primarily on metaphore, metonymy and synechdoche and e) What are the naming options in the Slovenian language from the perspective of domestic words versus loanwords. Finally, it stresses the Slovenian journalists' use. It seems that many Slovenian journalists prefer using globalisms for the tennis lexicon instead of Slovenian expressions. In the practical part the diploma thesis lists examples of the lexicon from the field of tennis and comments on them if necessary.

Key words: a lexeme, Tennis Lexicon, metaphore, metonymy, word-formational meaning of a constructed lexicon in the narrow sense

Vsebina

Uvod.....	6
1. Opredelitev pojma leksem v primerjavi z besedo	7
2. Opredelitev razmerja med leksemom in jezikovnim znakom	9
3. Zgradba tvorjenke.....	10
4. Zgradba leksema.....	10
5. Leksemski pomeni vrste pomenov in opredelitve	12
➤ Denotativni (vsebinski) pomen.....	15
➤ Sporočanjško-pragmatični pomen	15
➤ Kategorialni pomen	16
➤ Konotativni pomen	17
6. Pomenska razmerja znotraj pomena leksema.....	17
➤ metafora.....	17
➤ Metonimija	18
7. Opredelitev razmerij denotativni pomen : konotativni pomen : kategorialni (slovnični) pomen 19	
8. Pomeni leksemov – širitev pomenov, tipi pomenskih prenosov	19
9. Poimenovalne zmožnosti v slovenščini z vidika domače : prevzeto	20
10. Tipologija poimenovalnih možnosti iz tujega jezika.....	20
➤ Zakrito prevzemanje (kalkiranje)	20
Zaključek.....	22
Povzetek	22
Literatura in viri.....	24
Seznam leksemov, uporabljenih v diplomskem delu (priloga št. 1).....	25
Izjava o avtorstvu	27

Uvod

V diplomskem delu z naslovom *Lastnosti leksike s področja tenisa* bom skušala opozoriti na leksemsko problematiko na teniškem področju. Problematiko bom osvetlila s pomenskega in besedotvornega vidika. Pri besedotvorju vidim problematiko predvsem pri majhnem številu leksemov, ki pripadajo določenemu besedotvornemu tipu. Večina leksike s področja tenisa sodi v besedotvorni tip navadna izpeljava ali modifikacijska izpeljava. Ostali besedotvorni tipi so manj ali pa sploh niso zastopani. Problematično naj bi bilo z besedotvornega vidika tudi določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu. Pri majhnem številu primerov za določen besedotvorni tip, pričakujem še manjše število primerov, ki jim bom lahko določila besedotvorni pomen v ožjem smislu. Leksemi, ki jim bo mogoče določiti besedotvorni pomen v ožjem smislu, bodo morali izpolnjevati določene pogoje. Ti pogoji so naslednji: leksemi, ki mu bom lahko določila besedotvorni pomen v ožjem smislu, bodo morali biti tvorjeni. Tvorjenke pa bodo morale besednozvrstno spadati med samostalniške besede ter po besedotvornem postopku, po katerem so nastale, med a) navadne izpeljanke, b) tvorjenke iz predložne zveze ali pa med c) medponskoobrazilne zloženke. V teoretičnem delu diplomskega dela bo besedotvorni pomen v ožjem smislu obširneje razložen. V praktičnem delu diplomskega dela pa bo dejstva iz teorije zaradi pomanjkanja leksemskega gradiva na teniškem področju težje dokazati.

Pri osvetljevanju problematike s pomenskega vidika bom v teoretičnem delu razložila: a) kaj sploh leksem je, b) kakšno je razmerje med leksemom in besedo, c) kakšno je razmerje med pomeni leksemov in kakšne so njihove opredelitve, e) kakšna so pomenska razmerja znotraj leksema, osredotočila se bom predvsem na metaforo, metonimijo in sinekdoho ter f) kakšne so poimenovalne možnosti v slovenščini z vidika domače : prevzeto. Pri zadnji točki bom opozorila tudi na rabo slovenskih novinarjev. Zdi se mi, da mnogi slovenski novinarji za teniško leksiko raje uporabljajo globalizme kot slovenske izraze. V praktičnem delu diplomskega dela bom za vsako zgoraj navedeno poglavje navedla primer s področja teniške leksike in ga po potrebi pokomentirala.

1. Opredelitev pojma leksem v primerjavi z besedo

Pojem leksem vključuje tako izraz kot pomen in je širši od besede, saj zajema tudi stalne besedne zveze (*mačje oko*), leksikalizirane krajšave (*SSKJ*) in samo pisne krajšave (*m – meter*). S tem ko smo izbrali leksem, smo vzpostavili razmerje pomena proti izrazu.

Leksem je v praksi slovarska iztočnica. Sestavljen je iz izrazne podobe (formativ) in aktualizirane vsebine/pomena (denotativ). Beseda je zgradbena enota, leksem pa pomenska. Leksem je lahko enobeseden ali večbeseden. Primeri enobesednega leksema s področja tenisa: *prestop* – igralec prestopi črto, ki označuje polje, v katerem se lahko giba v času igre, *servis* – daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *začetni udarec*, *as* – daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *neubranljiv začetni udarec*, *lopar* – daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *teniški lopar*, *žogica* – daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *teniška žogica*, *gem ali igra* je igra znotraj *niza* in *niz*. *Niz* ali *set* osvoji igralec, ki prvi osvoji šest *gemov*. *Match* ali *dvo boj* pa je, ko igralec osvoji dva ali tri *sete* ali *nize*. Na *Grand Slam-u* ali *turnirju velike četverice* morajo moški za zmago osvojiti tri *sete* ali *nize*, ženske pa dva. *Teniški lopar* in *teniška žogica* sta tudi besedni zvezi, sestavljeni iz jedra in levega ujemalnega prilastka. Jedro predstavlja samostalniška beseda (samostalnika *lopar* in *žogica*), levi ujemalni prilastek pa predstavlja pridevniška beseda (vrstni pridevnik *teniški*).

Primeri večbesednega leksema s področja tenisa: (že omenjeni) *teniški lopar*, *teniška žogica*, *neubranljiv začetni udarec* in še *dvojna napaka*, *nedovoljeni dvojni odboj teniške žogice*, *turnir velike četverice*.

Z vidika skladnosti oz. prekrivnosti izraza in pomena ločimo:

- enopomenske lekseme-, to so leksemi s samo enim, točno določenim pomenom (to so strokovni izrazi ali termini). Primeri s področja tenisa: leksem *teniška žogica* je enopomenski, saj pomeni izključno *žogico*, ki se uporablja pri igranju tenisa. Leksem *teniški lopar* je enopomenski, saj pomeni izključno *lopar*, ki se uporablja pri igranju tenisa. *Turnir velike četverice* ali *Grand Slam*.
- večpomenske lekseme, to so leksemi, ki imajo več različnih pomenov (zelo pomenotvorni leksemi). Primer s področja tenisa: leksem *lopar* je večpomenski, saj

pomeni več različnih *loparjev* (*teniški lopar*, *badminton lopar*), leksem *žogica* je večpomenski, saj pomeni več različnih *žogic* (*teniška žogica*, *badminton žogica*, ki ji drugače rečemo tudi *perjanica*. *Perjanica* je termin ali enopomenski leksem s področja badmintona. Leksem *perjanica* je nastal s pomočjo postopka, ki se imenuje poenobesedenje.) Leksem *as* ali *neubranljivi začetni udarec* je večpomenski, saj pomeni *as* oziroma *neubranljiv začetni udarec* pri tenisu, pri badmintonu in- pri odbojki. Leksem *dvoboj ali match* je večpomenski, saj se uporablja pri tenisu, nogometu, rokometu. Zaradi enakih razlogov je večpomenski tudi leksem *niz* ali *set*.

Beseda je pojavnost v jeziku, ki ima izrazno podobo in slovarski pomen. Je zgradbeno izrazijsko obravnavana.

Razmerje med besedo in leksemom: leksem je širši pojem od besede (črna mačka - sta dve besedi, ki predstavljata en leksem). Izrazna podoba leksema ni prekrivna s pojmom besede, leksika pa ne s pojmi besedišče¹, besedje², besedni zaklad³. Med temi pojmi je vzpostavljeno hierarhično razmerje: leksem in leksika sta nadpomenki besedi oz. besedišču, besedju, besednemu zakladu. Poimenovalne enote jezika niso samo besede, ampak tudi stalne besedne zveze in leksikalizirane krajšave (kratična poimenovanja, simboli), ki so nastala iz besede ali besedne zveze. Primeri leksemov: *teniški lopar*, *teniški copati*, *teniška žogica* ... Vse te besedne zveze so leksemi, saj so zgrajeni iz pomena in oblike. To pa je osnovni pogoj, da lahko govorimo o leksemu.

Pri pomenotvorju gre za spremembo paradigmatskih in sintagmatskih lastnosti leksema. Ena slovarska beseda ali leksem ima več kot en pomen (npr. osel - žival z določenimi lastnostmi/človek s temi lastnostmi)-. Prvotni pomen dobiva variante, leksem poimenuje novo vsebino ali denotat.

Pri pomenotvorju gre za sposobnost izraza, da izraža čim več pomenov oz. nove pomene. Pomembno razmerje med pomenom in izrazom pri stroki je težnja, da ima en izraz en pomen, v leposlovju pa ima en izraz več pomenov. Ko gre za simetrično razmerje, ima en izraz le en pomen, smo bliže terminologiji. Ko je razmerje asimetrično, pa smo bliže leposlovju, saj ima en izraz več različnih pomenov.

¹ Točno omejen fond besed, ki se uporablja v določeni stroki, področju, dejavnosti.

² Vse razpoložljivo v jeziku.

³ Fraza/stilem; zmožnost obvladovanja določenega besedišča.

Zelo pomenotvorni izrazi imajo v slovarju veliko pomenov, to so večinoma glagolski primitivi (npr. delati, iti, biti, imeti). Na eni strani imamo torej široko pomenotvorne besede, na drugi pa ozko pomenotvorne (termini).

Večina leksike je asimetrične zaradi ekonomičnosti jezika, saj je obstoječe izraze potrebno kar se da izčrpati. Primeri s področja tenisa: leksem *teniška žogica* je enopomenski, saj pomeni izključno *žogico*, ki se uporablja pri igranju tenisa. Leksem *teniški lopar* je enopomenski, saj pomeni izključno *lopar*, ki se uporablja pri igranju tenisa. Leksem *lopar* je večpomenski, saj pomeni več različnih *loparjev* (*teniški lopar*, *badminton lopar*), leksem *žogica* je večpomenski, saj pomeni več različnih *žogic* (*teniška žogica*, *badminton žogica*, ki ji drugače rečemo tudi *perjanica*. *Perjanica* je termin ali enopomenski leksem s področja badmintona. Leksem *perjanica* je nastal s pomočjo postopka, ki se imenuje poenobesedenje.) Leksem *as* ali *neubranljivi začetni udarec* je večpomenski, saj pomeni *as* oziroma *neubranljiv začetni udarec* pri tenisu, pri badmintonu in pri odbojki. (Povzeto po: Vidovič-Muha:1988, 24-72)

2. Opredelitev razmerja med leksemom in jezikovnim znakom

Švicarski jezikoslovec in semiotik Ferdinand de Saussure je trdil, da je leksem enak jezikovnemu znaku. To je enako kot razmerje med leksemom in izrazom. Leksem vključuje tako izraz kot pomen. Enopomenski ali simetrični jezikovni znak je dvočlenski, sestavljen je iz: izraza ter pomena. To so v večini terminološka poimenovanja znotraj ene stroke, netvorjene besede. Večpomenski leksem ustreza več med seboj povezanim pomenom, gre za asimetrični, neskladni jezikovni znak (npr. medved = žival/igrača/človek).

Ta pojem zajema besede in stalne besedne zveze. Je enota jezika, ki ima poimenovalno vlogo, kar pomeni, da lahko vzpostavlja povezavo s predstavo o določeni predmetnosti. Kot jezikovni znak je leksem dvočlenski:

- izraz (materialno) – zbir glasov, črk. Primer s področja tenisa: *t e n i š k i l o p a r* (enopomenski leksem), *a s* (večpomenski leksem)
- vsebina (pomen) – morfem, besedilo. Primer s področja tenisa: *teniški lopar* (enopomenski leksem), *as* (večpomenski leksem)

3. Zgradba tvorjenke

Vsaka tvorjenka je sestavljena iz ene besedotvorne podstave in enegaobrazila. $Tv = BPo + O$. Besedotvorna podstava in obratilo pa sta lahko eno ali več morfemska. Besedotvorna podstava je del tvorjenke, nastal iz neobraziljenih korenskomorfemskih besed v skladenjski podstavi. Nanjo se razvrščajo obrazila.

4. Zgradba leksema

Z zgradbenega vidika so leksemi lahko eno-ali večbesedni, gradbene enote besed pa so morfemi kot najmanjše nedeljive pomenske enote jezika. Glede na vrsto pomena so morfemi pri netvorjenkah lahko korenski ali slovnični (dekl-a, dela-ti), pri tvorjenkah pa imajo morfemi še dodatni besedotvorni obrazilni pomen (dekl-ica, dela-nje); slovnični morfemi so lahko tudi glasovno prazni (priponski pri pek-Ø ali medponski ananas-Ø-liker).

Večbesedni leksemi pa so tipični za temine oz. terminološke besedne zveze. Jedro zveze je običajno samostalnik, določilo v pomenski vlogi razločevalne pomenske sestavine pa pravi vrstni pridevnik (cestne oznake, šolske reforme, programski jezik), ali konverzni vrstni pridevnik (beli fosfor, beli medved, lahki bencin, mehka droga). Enobesedni primeri s področja tenisa: *prestop*, *servis* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *začetni udarec*, *as* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *neubranljiv začetni udarec*, *lopar* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *teniški lopar*, *žogica* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *teniška žogica*. *Teniški lopar* in *teniška žogica* sta tudi besedni zvezi, sestavljeni iz jedra in levega ujemalnega prilastka. Jedro predstavlja samostalniška beseda (samostalnika *lopar* in *žogica*), levi ujemalni prilastek pa predstavlja pridevniška beseda (vrstni pridevnik *teniški*). Primeri večbesednega leksema s področja tenisa: (že omenjeni) *teniški lopar*, *teniška žogica*, *neubranljiv začetni udarec* in še *dvojna napaka*, *nedovoljeni dvojni odboj teniške žogice*. (Povzeto po: Vidovič Muha: 18-27)

Vrste leksemskih morfemov po pomenu: (pri sinhronih netvorjenkah) lopar: *lopar-* je korenski morfem, -Ø pa končniški morfem. Copat: *copat-* je korenski morfem, -Ø pa končniški morfem.

Vrste leksemskih morfemov po pomenu: (pri tvorjenkah) teniški: *teniški* je pridevniška tvorjenka. *Teniški* se skladijskopodstavno razlaga kot 'tak, ki je v povezavi s tenisom', (*tenis* + *ški*). Skladijska podstava je nestavčna podredna besedna zveza, katere predmetno- in slovničnopomenske sestavine so, pretvorljive v tvorjenko; enota besedotvorne skladnje: drev-o-red ← red iz dreves. Tvorjenka *teniški* se imenuje navadna izpeljanka, za katero je značilno priponsko obrazilo, način tvorbe ali besedotvorni postopek, s katerim navadna izpeljava nastane, se imenuje navadno izpeljevanje.

Žogica: *žogica* je samostalniška tvorjenka. *Žogica* se skladijskopodstavno razlaga kot 'majhna žoga', (*žog* + *ica*). Tvorjenka se imenuje modifikacijska izpeljanka, za katero je značilna besednozvezna skladijska podstava, katere jedro se obrazili in pripona, način tvorbe ali besedotvorni postopek, s katerim modifikacijska izpeljanka nastane, se imenuje modifikacijska izpeljava. Besedotvornega pomena v ožjem smislu pri teh dveh vrstah tvorjenk ne določamo. Pri tvorjenki *teniški* besedotvornega pomena v ožjem smislu ne določamo, ker je pridevnik. Besedotvorni pomen pa določamo le samostalniškim tvorjenkam tipa: a) navadna izpeljanka, b) tvorjenka iz predložne zveze in c) medponsko-priponska zloženka. Tvorjenka *teniški*, torej ne izpolnjuje besednozvrstnega pogoja za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu, pogoj o besedotvornem postopku je izpolnjen, saj je besedotvorni postopek, po katerem je nastala tvorjenka *teniški*, navadna izpeljava. Pri tvorjenki *žogica* je ravno obratno. Besednozvrstni pogoj za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu je pri tvorjenki *žogica* izpolnjen, saj je samostalniška tvorjenka, vendar ni izpolnjen pogoj o besedotvornem postopku, saj je tvorjenka *žogica* nastala po besedotvornem postopku, ki se imenuje modifikacijsko izpeljevanje. (Povzeto po: Vidovič-Muha:1988: 24-72)

5. Leksemski pomeni vrste pomenov in opredelitve

Ločimo več vrst leksemskih pomenov. Leksemski pomen je lahko: obvezni ali možni. Možni pomen loči dva podpomena. To sta: pragmatični in konotativni oziroma konotativni pomen. Obvezni pomen loči dva podpomena. To sta: kategorialni in širše denotativni (vsebinski) pomen. K širše denotativnemu pomenu leksema sodita še strukturalni denotativni (vsebinski) pomen in govorno dejanje. H kategorialnemu pomenu leksema sodita besedotvorni in slovarski oziroma slovnični pomen.

Besedotvorni pomen ima vsak tvorjeni leksem (vsaka tvorjenka), če ga razumemo kot pomen obrazila/obrazilnih morfemov. Ločimo dve vrsti besedotvornega pomena: besedotvorni pomen v širšem smislu in besedotvorni pomen v ožjem oziroma kategorialnem smislu. Za besedotvorni pomen v širšem smislu je določljiv vsakemu tvorjenemu leksemu (tvorjenki). Nosilec besedotvornega pomena v širšem smislu je obrazilo. Pri besedotvornem pomenu v širšem smislu gre za pomen obrazila in besedotvorne podstave, vemo, iz česa je oboje nastalo. Besedotvorni pomen v ožjem oziroma kategorialnem smislu je pomen tvorjenke, določen s pretvorbno povezavo jedra nemodifikacijske skladenjske podstave s sestavino propozicije. Vezan je na a) navadne izpeljanke, b) tvorjenke iz predložne zveze in c) medponsko obrazilne zloženke.

Merila za določanje propozicijskega (kategorialnega) besedotvornega pomena – razmerje med pomenom tvorjenke in pomensko podstavo (propozicijo) povedi

Kategorialnost besedotvornega pomena je določena s skladenjsko podstavnim zaimkom, ki je pomensko vezan na katero izmed prvin propozicije. Prvina propozicije določa tudi vrsto in število besedotvornih pomenov, ki jih ne more biti več, kot je prvin propozicije.

pomenska podstava (propozicija) povedi:

1. povedje

1.1. dejanje: [to, da] + glagol

1.2. lastnost: [to, da je] + pridevnik

1.3. stanje: [to, da je] + samostalnik

2. udeleženci/participanti

2.1. delovalniki/aktanti

2.1.1. (potencialni) delovalnik 1 (vršilec)

2.1.1.1.D1_{živo}

- [tisti, ki] ← vršilec dejanja, če je tvorjenka nastala iz glagola
- [tisti, ki] ← nosilec lastnosti, če je tvorjenka nastala iz pridevnika
- [tisti, ki] ← nosilec povezave, če je tvorjenka samostalnika

2.1.1.2.D1

- [tisti, ki] ← predmet dejanja, če je tvorjenka nastala iz glagola
- [tisti, ki] ← predmet lastnosti, če je tvorjenka nastala iz pridevnika
- [tisti, ki] ← predmet povezave, če je tvorjenka samostalnika

2.1.2. (potencialni) delovalnik 4 (rezultat)

[to, kar] ← rezultat dejanja – tvorjenka vedno nastane iz glagola

2.1.3. (potencialni) delovalnik 6 (sredstvo)

[to, s čimer] ← sredstvo dejanja – tvorjenka vedno nastane iz glagola

okoliščine/cirkumstanti

2.1.4. okoliščine kraja

[tam, kjer] + glagol ← mesto
dejanja

[tam, kjer] + sam/prid ←

mesto, kjer je kaj

2.1.5. okoliščine časa

[tedaj, ko] + glagol ← čas

dejanja

[tedaj, ko] + sam/prid ← čas,

ko je kaj

teniški: *teniški* je pridevniška tvorjenka. *Teniški* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'tak, ki je v povezavi s tenisom', (*tenis* + *ški*). Tvorjenka se imenuje navadna izpeljanka, način tvorbe ali besedotvorni postopek, s katerim navadna izpeljava nastane, se imenuje navadno izpeljevanje. Žogica: *žogica* je samostalniška tvorjenka. *Žogica* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'majhna žoga', (*žog* + *ica*). Tvorjenka se imenuje modifikacijska izpeljanka, način tvorbe ali besedotvorni postopek, s katerim modifikacijska izpeljanka nastane, se imenuje modifikacijska izpeljava. Besedotvornega pomena v ožjem smislu pri teh dveh vrstah tvorjenk ne določamo. Pri tvorjenki *teniški* besedotvornega pomena v ožjem smislu ne določamo, ker je tvorjena iz pridevnika. Besedotvorni pomen pa določamo le samostalniškim tvorjenkam tipa: a) navadna izpeljanka, b) tvorjenka iz predložne zveze in c) medponsko-priponska zloženka. Tvorjenka *teniški*, torej ne izpolnjuje besednozvrstnega pogoja za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu, pogoj o besedotvornem postopku je izpolnjen, saj je besedotvorni postopek, po katerem je nastala tvorjenka *teniški*, navadna izpeljava. Pri tvorjenki *teniški* je ravno obratno. Besednozvrstni pogoj za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu je pri tvorjenki *žogica* izpolnjen, saj je samostalniška tvorjenka, vendar ni izpolnjen pogoj o besedotvornem postopku, saj je tvorjenka *žogica* nastala po besedotvornem postopku, ki se imenuje modifikacijska izpeljava. Tvorjenka (*teniški*) *igralec* je samostalniška tvorjenka, nastala iz glagola. (*Teniški*) *igralec* je 'tisti, ki igra (tenis)'. Tvorjenka (*teniški*) *igralec* izpolnjuje pogoj za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu, saj je samostalniška tvorjenka, tvorjena iz glagola. Njen besedotvorni pomen v ožjem smislu je vršilec dejanja. Tvorjenka je nastala po besedotvornem postopku, ki se imenuje navadna izpeljava, torej je tvorjenka navadna izpeljanka. Tvorjenka (*teniško*) *igrišče* je samostalniška tvorjenka, nastala iz glagola. (*Teniško*) *igrišče* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'tam, kjer

se igra (tenis)'. Tvorjenka (*teniško igrišče*) izpolnjuje pogoje za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu, saj je samostalniška, nastala iz glagola. Njen besedotvorni pomen v ožjem smislu je mesto dejanja. Tvorjenka je nastala po besedotvornem postopku, ki se imenuje navadna izpeljava, zato se tvorjenka imenuje navadna izpeljanka. Za vse navadne izpeljanke je značilna skladišna podstava, ki ima zaimenski del in pripono. Zaimenski del se obrazili.

➤ Denotativni (vsebinski) pomen

Denotativni leksikalni pomen temelji na spoznavnem objektu in na rezultatih povratnih odslikav. Lahko se nanaša na posamezni denotat ali pa je vezan na izražanje abstrakcije skupine istovrstnih denotatov. Pomensko ga določa hierarhična urejenost pomenskih sestavin. Te so lahko:

- Uvrščevalne pomenske sestavine (UPS), ki organizirajo neodvisno/notranjo pomenskosestavinsko zgradbo (endogeni $\vec{\text{leksemi}}$ so samostalniki in glagoli).
- Razločevalne/delujoče pomenske sestavine (RPS), katerih vsakokratni skupek določa odvisno/zunanjo pomenskosestavinsko zgradbo (eksogeni $\vec{\text{leksemi}}$ so pridevniki in prislovi). Njihova glavna vloga je povezovanje in družljivost leksemov.

Primer s področja tenisa: *teniški lopar*: UPS= športni rekvizit, RPS = (športni rekvizit,) s katerim pri tenisu udarjamo *žogico*, *as*: UPS = *začetni udarec (servis)*, RPS = (*začetni udarec*) (*servis*), ki je neubranljiv (nasprotnik *žogice* ni mogel udariti in je vrniti čez mrežo).

➤ Sporočanje-pragmatični pomen

Imajo ga predvsem pragmatično-komunikacijske prvine kot uslovarjena govorna dejanja (medmet, členek, krajevni prislov). Denotativni pomen lahko poleg predmetnosti odslikuje tudi govorno dejanje.

Medmet je širše orientiran, besedilno uvrščen in sam po sebi že poved. Je leksem z denotatom celovitega govornega dejanja.

Členek je veliko bolj sistematski, je poved v povedi. *Jaz sem še tukaj*. Je leksem z denotatom kot sestavino oz. dopolnilom drugega govornega dejanja.

➤ **Kategorialni pomen**

Določen je s kategorialnimi pomenskimi sestavinami (KPS) in vključuje še besedotvorni pomen, ki izhaja iz pomenske podstave povedi. S KPS so označene jezikovnosistemske lastnosti leksemov.

Potrebno je ločevati med slovarskimi kategorialnimi lastnostmi (spol, števnost, oseba, vid, intenčnost), ki so zaradi vključenosti v denotativni sistem hkrati že kategorialne pomenske sestavine, in skladenjskimi kategorialnimi lastnostmi (število, sklon, čas, naklon, način).

KPS so v dialektičnem razmerju s skladenjskimi vlogami. Prepoznavnost določene skladenjske vloge je pogojena z določenimi kategorialnimi lastnostmi in obratno – o kategorialnih lastnostih brez določene skladenjske vloge ne moremo govoriti. Množica besed je torej prek svojih kategorialnih lastnosti potencialna nosilka določene skladenjske vloge.

Z vidika pomenoslovja se aktualizira tudi delitev obrazil glede na izvor:

a) obrazila z denotativnim (in hkrati slovničnim) pomenom

(brat)-ec, pra-(*ded*), (lov)-ec, (pod-streš)-je, (vrv-o-hod)-ec

b) obrazila s samo slovničnim pomenom

(angor)-a-(volna), pod-(streš-je), (vrv)-o-(hod-ec)

➤ **Konotativni pomen**

Pojavi se, ko tvorec v objektivno razmerje vnese subjektivni vidik. Obravnavana je konotativnost, izražana s prvinami čustvenosti (*baba*), krolonoškosti (*bosopet*) in zvrstne stilnosti (*cvek : žebelj*), zato moramo besedje izbirno uporabljati.

Razvoj konotativnih pomenov je lahko tudi skladenjski (beg > beg časa). Primer s področja tenisa: *teniška žogica* ima konotativen pomen, kadar ta izraz uporabljamo pri otrocih, saj s tem izražamo ekspresivnost. Enako se zgodi pri pomanjševalnici *teniški loparček*.

6. Pomenska razmerja znotraj pomena leksema

Obstajata dve glavni vrsti pomenskega prenosa: metaforični in metonimični

➤ **metafora**

Po podobnosti gradimo slovarsko paradigmo; ustvarjamo stopnjevano paradigmo. Motiviranost se ohrani ali spremeni. Metaforični pomen je obvezno sestavljen tudi iz konotativnega dela (metafora z ekspresijo > leposlovje). Izjema so metafore brez ekspresije in so bistvene sestavine strokovnih besedil (*jeziček tehtnice*).

Iztočnica: človek

Primer s področja tenisa: *sokolje oko*: UPS = elektronska naprava, RPS = (elektronska naprava), ki preveri, ali je *žogica* padla v *serverno polje*. *as*: UPS = *začetni udarec* (*servis*), RPS = (*začetni udarec* (*servis*)), ki je neubranljiv (nasprotnik *žogice* ni mogel udariti in je vrniti čez *mrežo*), *kravata*: UPS = vrsta dobljene *igre*, RPS = (vrsta dobljene *igre*,) pri kateri *igralec* nasprotniku ne prepusti niti *gema*, torej zmaga s 6 :0), *metuljček*: UPS = vrsta dobljene *igre*, RPS = (vrsta dobljene *igre*,) pri kateri *igralec* nasprotniku prepusti le en *gem*, torej zmaga s 6 :1), *trda podlaga*: UPS = igralna

površina, RPS = (igralna površina), na kateri se igrata *Odprto prvenstvo Avstralije* in *Odprto prvenstvo Združenih držav Amerike*, pesek: UPS = igralna površina, RPS = (igralna površina), na kateri se igra *Odprto prvenstvo Francije*, trava: UPS = igralna površina, RPS = (igralna površina), na kateri se igra *Odprto prvenstvo Velike Britanije*.

➤ Metonimija

Vzorec:

Pri metonimiji gre za pomenski prenos po bližini pomena (sintagmatska os).

Iztočnica: glina

P1 [usedlina / za lončarstvo] P2 [izdelki / iz gline₍₁₎]

Tipi:

▪ snov/material – izdelek	<i>glina, hrast, tempera, svila</i>
▪ prostor – pohištvo	<i>kuhinja, spalnica</i>
▪ ustanova/organizacija – mesto, prostor – ljudje	<i>tovarna, gimnazijka</i>
▪ prevozno sredstvo – ljudje	<i>vlak, avtobus, vagon</i>
▪ prostor – prebivalci	<i>hiša, šola</i>
▪ naselje – prebivalci	<i>mesto, vas, trg</i>
▪ (kulturno, umetnostno) obdobje – stvaritve	
▪ (umetniška) dejavnost – rezultat dejavnosti	

Primer s področja tenisa: *as* UPS₁ = igralna karta, UPS₂ začetni udarec, *servis* UPS₁ popravilo nečesa v okvari, UPS₂ = začetni udarec, *juice*: UPS₁ = pijača, UPS₂ posebno rezultatsko stanje.

- Sem spada tudi **sinekdoha**, pri kateri gre za še bližji prenos po pomenu, kjer del nadomešča celoto. Ne dodajamo novih UPS in RPS; že obstoječe se zamenjajo.

Iztočnica: hruška

P1 [drevo / s pečkastim /.../ sadežem] P2 [/.../sadež / drevesa] Pri teniški leksiki takšnih primerov ni.

7. Opredelitev razmerij denotativni pomen : konotativni pomen : kategorialni (slovnični) pomen

V jedru slovarskega pomena je denotativni pomen. Samo denotativni pomen je značilen za strokovno izrazje. Poleg denotativnega pomena je obvezna samostojna sestavina slovarskega pomena tudi kategorialni pomen. S kategorialnimi pomenskimi sestavinami so označene jezikovnosistemske lastnosti leksemov, ki omogočajo prepoznavnost skladijske vloge leksemov.

V slovarju je večina leksemov stilno nezaznamovanih. Ob obveznem slovarskem denotativnem pomenu pa se lahko pri nekaterih leksemih pojavi še konotativni, vezan na celoten leksem ali le na katerega njegovih pomenov. Za konotativni pomen velja, da človek po lastni volji modificira spoznavni objekt.

8. Pomeni leksemov – širitev pomenov, tipi pomenskih prenosov

Pri širitvi pomenov gre za pomenotvorje – za sposobnost izraza, da izraža čim več pomenov oz. nove pomene. Pomembno je razmerje med pomenom in izrazom: pri stroki je težnja, da ima en izraz en pomen, v leposlovju pa ima en izraz več pomenov (gremo v metaforiko).

Obstajata dve glavni vrsti pomenskega prenosa: metaforični in metonimični.

Pri metonimiji gre za pomenski prenos po bližini pomena, snov nadomešča izdelek (v trgovini sem videla nekaj lepe gline = izdelkov iz gline). Sem spada tudi sinekdoha, pri kateri gre za še bližji prenos po pomenu, kjer del nadomešča celoto (v hlevu imam pet glav = pet živali).

Pri metafori pa gre za prenos pomena po podobnosti, vedno izhajamo iz organskosti (*klešče* (od raka ali orodje)).

9. Poimenovalne zmožnosti v slovenščini z vidika domače : prevzeto

Poimenovanje je del upovedovanja, tj. procesa, v katerem nekaj dobi svojo besedno obliko (besetotvorna in pomenotvorna zmožnost jezika).

Proces obsega tri stopnje: pojav – pojem (kako si ta pojav zamislimo, kako ga pojmuje) – izraz in pomen (vsak si bo ob tej besedi predstavljal enak pojav).

Tipološko členitev poimenovalnih možnosti jezika je mogoče oblikovati z dveh vidikov: poimenovalna možnost znotraj lastnega jezika in poimenovalna možnost znotraj tujega jezika. Primere iz področja tenisa glej pri tipologiji poimenovalnih zmožnosti iz tujega jezika.

10. Tipologija poimenovalnih možnosti iz tujega jezika

➤ Zakrito prevzemanje (kalkiranje)

- **denotatni kalki** nimajo denotata v jeziku prejemniku (boršč, kurtizana, taverna)

Prvi pomen predmetnosti prečrkujemo in prepisemo, čeprav ne vemo, kaj se skriva za predmetnostjo. Zapiše se, kot se izgovori. Pri leksiki s področja tenisa primerov zakritega prevzemanja (kalkiranja) ni.

- **pomenski kalki** imajo videz slovenskosti, ohranja se tuj pojmovni svet. Pogosti so v strokovnem izrazju. Lahko nastanejo dvojnice. Poznamo:

a) internacionalizmi so značilni za vse jezike, so besede, prevzete iz latinščine ali grščine (konverzija, palatalizacija, metafora). Tudi internacionalizmov v leksiki s področja tenisa ni.

b) globalizmi so besede, prevzete iz angleščine (hard disk, internet). Veliko tako imenovanih globalizmov je ravno v leksiki s področja tenisa. (Povzeto po: Vidovič-Muha:1988, 29-107)

Primeri s področja tenisa: *juice* - slovenska ustreznica za to besedo je *izenačenje* ali natančnejše *rezultatsko izenačenje*, *Hawk-Eye* - slovenska ustreznica za to besedo je *sokolje oko*), *out* - slovenska ustreznica za to besedo je *izven*; (*Žogica* je padla *izven igrišča*. *Žogica* je padla v *out*.), *Double fault* - slovenska ustreznica za to besedo je *dvojna napaka*, *tiebreak* - slovenska ustreznica za to besedo je *podaljšana igra*. Do nje pride, kadar oba igralca v *nizu* osvojita šest *gemov ali iger*. Zmagovalec *podaljšane igre* mora osvojiti sedem točk. V primeru, da oba *igralca* dosežeta sedem točk, sta *izenačena* (7 : 7) in potem zmaga tisti, ki prvi osvoji dve zaporedni točki. Končni rezultat je lahko: 9 : 7 ali 10 : 8 ali 11 : 9. *Gem* - slovenska ustreznica za to besedo je *igra*, *set* - slovenska ustreznica za to besedo je *niz*, *match* - slovenska ustreznica za to besedo je *dvoboj*. *Grand Slam* - slovenska ustreznica za to besedo je *turnir velike četverice*, prvi *turnir velike četverice* se igra v Avstraliji in se imenuje *Australian Open* ali *Odprto prvenstvo Avstralije*, drugi se igra v Franciji in se imenuje *French Open* ali *Roland Garros* ali *Odprto prvenstvo Francije*, tretji se igra v *Wimbledonu*, predmestju Londona in se imenuje *Wimbledon* ali *Odprto prvenstvo Velike Britanije*, četrti pa se igra v *Združenih državah Amerike* in se imenuje *United States Open* ali *US Open* ali *Odprto prvenstvo Združenih držav Amerike*. Njihove najpomembnejše lastnosti so: igrajo se na različnih *podlagah* ali površinah (*Odprto prvenstvo Avstralije* in *Združenih držav Amerike* na *trdi podlagi*, *Odprto prvenstvo Francije* na *pesku* in *Odprto prvenstvo Velike Britanije* na *travi*.), na teh *turnirjih* sodeluje 128 moških in žensk, torej so *turnirji* razdeljeni na moški in ženski del, na *turnirjih* nižje kategorije (*WTA*, *Masters*) so prizorišča za moške in ženske ločena, na njih pa igra le 64 tekmovalcev ali tekmovalk). Glede rabe opazam, da športni komentatorji med prenosi več uporabljajo globalizme kot domače ustreznice.

Zaključek

Skozi celotno delo so se potrjevale zgoraj navedene domneve oziroma predvidevanja. Izkazalo se je, da je leksika s področja tenisa veliko bolj zapletena za analizo kot splošna leksika. To se izkaže predvsem na področju besedotvorja, kjer so se pojavile težave pri iskanju ustreznih primerov za analizo. Težavam se je težko izogniti, saj je izbrano področje zelo ozko in ima svoje posebnosti v izrazoslovju kot vsako strokovno področje. Področje pomenotvorja pa pri leksiki s področja tenisa ponuja ogromno lepih primerov- predvsem pri primerih, ki ponazarjajo pomenska razmerja znotraj leksema. Na področju rabe pa se je potrdila domneva, da slovenski novinarji raje kot domačo besedo uporabljajo tujo.

Povzetek

Diplomsko delo skuša osvetliti vprašanje, kakšne so lastnosti leksike s področja tenisa v primerjavi s splošno leksiko. Te problematike se loteva z dveh vidikov. Prvi vidik, ki ga pri tem upošteva, je besedotvorni, drugi pa pomenski vidik. Pri besedotvornem vidiku delo opozarja na pomanjkljivost ponazarjalnega gradiva pri leksiki s področja tenisa. Leksika s področja tenisa ni bogata z besedotvornimi postopki, zato je tudi primerov zelo malo. Delo se na besedotvorni ravni podrobneje ukvarja z določanjem besedotvornega pomena v ožjem smislu na primerih leksike s področja tenisa. Delo ugotavlja, da je leksika s področja tenisa v večini primerov netvorjena. Tvorjeni leksiki pa je težko določiti besedotvorni pomen v ožjem smislu, saj primeri ne izpolnjujejo enega od pogojev za določanje besedotvornega pomena v ožjem smislu. Tu so se pojavile precejšnje težave. Težavam se je težko izogniti, saj je izbrano področje zelo ozko in ima svoje posebnosti v izrazoslovju kot vsako strokovno področje.

Na pomenski ravni skuša delo odgovoriti na vprašanja: a) kaj je leksem, b) kakšno je razmerje med leksemom in besedo, c) kakšno je razmerje med pomeni leksemov in kakšne so njihove opredelitve, č) kakšna so pomenska razmerja znotraj leksema. Obravnava metaforo, metonimijo in sinekdoho ter f) kakšne so poimenovalne možnosti v slovenščini z vidika

domače : prevzeto. Pri zadnji točki opozarja tudi na rabo slovenskih novinarjev. Zdi se, da mnogi slovenski novinarji za teniško leksiko raje uporabljajo globalizme kot slovenske izraze. V praktičnem delu diplomsko delo navaja primere leksike s področja tenisa in jih po potrebi tudi pokomentira. Področje pomenotvorja pa pri leksiki s področja tenisa ponuja ogromno lepih primerov- predvsem pri primerih, ki ponazarjajo pomenska razmerja znotraj leksema.

Literatura in viri

1. Ada Vidovič-Muha, 1988: *Slovensko leksikalno pomenoslovje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
2. Ada Vidovič-Muha, 2011: *Slovensko skladijsko besedotvorje*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete.
3. [http://en.wikipedia.org/wiki/US_Open_\(tennis\)](http://en.wikipedia.org/wiki/US_Open_(tennis)) (tu sem črpala vse primere za teniško leksiko) dostop: 5. 9. 2013

Seznam leksemov, uporabljenih v diplomskem delu (priloga št. 1)

1. *servis* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *začetni udarec*
2. *lopar* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *teniški lopar*
3. *prestop* - *igralec* prestopi črto, ki označuje polje, v katerem se lahko giba v času igre
4. *žogica* - daljša ustreznica, ki sodi med večbesedne lekseme, je *teniška žogica*
5. *gem* - ali *igra* je *igra* znotraj *niza*. *Niz* ali *set* osvoji *igralec*, ki prvi osvoji šest *gemov*.
6. *Match* ali *dvoboj*- *igralec* osvoji dva ali tri *sete* ali *nize*. Na *Grand Slam-u* ali *turnirju velike četverice* morajo moški za zmago osvojiti tri *sete* ali *nize*, ženske pa dva.
7. *neubranljiv začetni udarec* ali *as* - *začetni udarec*, ki ga nasprotnik ne vrne
8. *dvojna napaka* ali *double fault* - *žogica* pri obeh *servisnih* poskusih pristane v *mreži* ali *izven servernega polja*
9. *nedovoljeni dvojni odboj teniške žogice* - *žogica* se sme odbiti le enkrat
10. (*teniško*) *igrišče* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'tam, kjer se igra (tenis)'
11. *teniški* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'tak, ki je v povezavi s tenisom'
12. *žogica* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'majhna žoga'
13. (*teniški*) *igralec* se skladenjskopodstavno razlaga kot 'tisti, ki igra (tenis)'
14. *sokolje oko* - UPS = elektronska naprava, RPS = (elektronska naprava,) ki preveri, ali je *žogica* padla v *serverno polje*
15. *as* - UPS = *začetni udarec (servis)*, RPS = (*začetni udarec (servis)*, ki je) *neubranljiv* (nasprotnik *žogice* ni mogel udariti in je vrniti čez *mrežo*)
16. *kravata* - UPS = vrsta dobljene *igre*, RPS = (vrsta dobljene *igre*,) pri kateri *igralec* nasprotniku ne prepusti niti *gema*, torej zmaga s 6 :0)
17. *metuljček* - UPS = vrsta dobljene *igre*, RPS = (vrsta dobljene *igre*,) pri kateri *igralec* nasprotniku prepusti le en *gem*, torej zmaga s 6 :1)
18. *trda podlaga* - UPS = igralna površina, RPS = (igralna površina,) na kateri se igrata *Odprto prvenstvo Avstralije* in *Odprto prvenstvo Združenih držav Amerike*
19. *pesek* - UPS = igralna površina, RPS = (igralna površina,)na kateri se igra *Odprto prvenstvo Francije*

20. *trava* - UPS = igralna površina, RPS = (igralna površina,)na kateri se igra *Odprto prvenstvo Velike Britanije*
21. *juice* - slovenska ustreznica za to besedo je *izenačenje* ali natančnejše *rezultatsko izenačenje*
22. *Hawk-Eye* - slovenska ustreznica za to besedo je *sokolje oko*
23. *out* - slovenska ustreznica za to besedo je *izven*; (*Žogica* je padla *izven igrišča*. *Žogica* je padla v *out*.)
24. *tiebreak* - slovenska ustreznica za to besedo je *podaljšana igra*. Do nje pride, kadar oba igralca v nizu osvojita šest gemov ali iger. Zmagovalec *podaljšane igre* mora osvojiti sedem točk. V primeru, da oba igralca dosežeta sedem točk, sta *izenačena* (7 : 7) in potem zmaga tisti, ki prvi osvoji dve zaporedni točki. Končni rezultat je lahko: 9 : 7 ali 10 : 8 ali 11 : 9
25. *Grand Slam* - slovenska ustreznica za to besedo je *turnir velike četverice*, prvi turnir *velike četverice* se igra v Avstraliji in se imenuje *Australian Open* ali *Odprto prvenstvo Avstralije*, drugi se igra v Franciji in se imenuje *French Open* ali *Roland Garros* ali *Odprto prvenstvo Francije*, tretji se igra v Wimbledonu, predmestju Londona in se imenuje *Wimbledon* ali *Odprto prvenstvo Velike Britanije*, četrti pa se igra v Združenih državah Amerike in se imenuje *United States Open* ali *US Open* ali *Odprto prvenstvo Združenih držav Amerike*. Njihove najpomembnejše lastnosti so: igrajo se na različnih *podlagah* ali površinah (*Odprto prvenstvo Avstralije* in *Združenih držav Amerike* na *trdi podlagi*, *Odprto prvenstvo Francije* na *pesku* in *Odprto prvenstvo Velike Britanije* na *travi*.), na teh *turnirjih* sodeluje 128 moških in žensk, torej so *turnirji* razdeljeni na moški in ženski del, na *turnirjih* nižje kategorije (*WTA, Masters*) so prizorišča za moške in ženske ločena, na njih pa igra le 64 tekmovalcev ali tekmovalk).

Izjava o avtorstvu

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo ter da so uporabljeni viri in literatura navedeni v skladu z mednarodnimi standardi in veljavno zakonodajo.

Ljubljana, 20. 9. 2013

Tjaša Urbanc